



Comisiynydd Heddlu a Throseddu
Dyfed-Powys
Police and Crime Commissioner

Comisiynydd Heddlu a Throseddu Dyfed-Powys

Ymarfer hapsamplu gan y
Panel Craffu

**Troseddau Casineb yn erbyn
Merched/Troseddau Casineb ac
Anghyfartaledd**

Canfyddiadau Aelodau'r Panel ac Adborth
ar achosion Oedolion

Rhagfyr 2024

Cynnwys

Cynnwys

1.0	Trosolwg	2
2.0	Cefndir, diben a methodoleg.....	2
3.0	Cymeradwyaeth gan gadeirydd y panel.....	3
4.0	Camau a gymerwyd yn dilyn cyfarfod blaenorol y panel.....	3
5.0	Meysydd i'w gwella a themâu sy'n codi dro ar ôl tro	3
6.0	Ystyried Achosion Oedolion	4
7.0	Asesiadau'r panel hyd yma	6
8.0	Ethnigrwydd a rhywedd.....	9
9.0	Ffocws y panel yn y dyfodol	9
10.0	Camau gweithredu.....	10

1.0 Trosolwg

Ar 11 Rhagfyr 2024, mynychodd aelodau o'r Panel Craffu ar Benderfyniadau y Tu Allan i'r Llys gyfarfod i adolygu detholiad o saith achos oedolion a chwech achos ieuenctid yn ymwneud â throeddau casineb yn erbyn merched/troeddau casineb ac anghyfartaledd yr ymdriniwyd â hwy trwy ddatrysiad y tu allan i'r llys. Bydd yr adroddiad hwn yn canolbwyntio ar ganfyddiadau'r panel mewn perthynas ag achosion oedolion. Mae'r adroddiad ar yr achosion ieuenctid i'w weld yma.

Cynhaliwyd y cyfarfod hwn yn rhithwir trwy gyfrwng Microsoft Teams.

2.0 Cefndir, diben a methodoleg

Diben y panel craffu ar ddatrysiadau y tu allan i'r llys yw asesu, craffu a rheoli yn annibynnol ansawdd y defnydd o ddatrysiad y tu allan i'r llys gan Heddlu Dyfed-Powys. Gall y panel wneud argymhellion, rhoi adborth ar achosion unigol i swyddogion, cyfathrebu canfyddiadau, hyrwyddo arfer gorau a nodi anghenion datblygu polisi neu anghenion hyfforddiant posibl i'w hystyried gan yr heddlu neu asiantaethau eraill sy'n gysylltiedig. Ni all y panel newid canlyniad gwreiddiol yr achos.

Mae aelodaeth y panel yn cynnwys partneriaid o fewn y system cyfiawnder troeddol sy'n cynnwys, ond heb fod yn gyfyngedig i, aelodau o Heddlu Dyfed-Powys, Swyddfa Comisiynydd yr Heddlu a Throeddu, y Gwasanaeth Prawf, Gwasanaeth Erllyn y Goron, y Tîm Cyfiawnder Ieuenctid a mainc o ynadon.

Gyda'i gilydd mae aelodau'r panel yn cytuno ar faes i ganolbwyntio arno ym mhob cyfarfod. Maent yn cael ffeiliau achos perthnasol bythefnos cyn pob cyfarfod, sydd wedi'u dewis ar hap gan gadeirydd y panel. Yna, mae'r panel yn cyfarfod i drafod pob achos a, lle bo'n bosibl, yn dod i gasgliad ynghylch priodoldeb y gwarediad. Wrth benderfynu ar hyn, mae'r panel yn ystyried y meini prawf canlynol:

- Barn ac adborth y dioddefwr a'r troeddwr.
- Cydymffurfedd â pholisi'r heddlu.
- Y rhesymeg dros y penderfyniad a'r canlyniad.
- Yr effaith bosibl ar y gymuned.
- Yr amgylchiadau a difrifoldeb y drosedd.
- Opsiynau eraill posibl a allai fod wedi bod ar gael.

Mae'r panel yn trafod pob achos ac yn eu categoreiddio fel un o'r canlynol:

- Defnydd priodol sy'n gyson â pholisi.
- Defnydd priodol ond bod gan aelodau'r panel beth amheuaeth.
- Defnydd amhriodol neu anghyson â pholisi.
- Y panel yn methu â dod i gasgliad.

3.0 Cymeradwyaeth gan gadeirydd y panel

Gallaf i, Carys Morgans (printiwch yr enw) gadarnhau fy mod wedi darllen yr adroddiad, a'i fod yn cynrychioli'n llawn y farn a fynegwyd gan y panel yn ystod ein hymarfer hapsamplu dyddiedig 11 Rhagfyr 2024.

Llofnodwyd: 

Dyddiad: 19.03.2025

4.0 Camau a gymerwyd yn dilyn cyfarfod blaenorol y panel

O ganlyniad i waith panel craffu'r datrysiad y tu allan i'r llys, mae'r camau gweithredu canlynol wedi'u cwblhau ers y cyfarfod diwethaf:

- Rhoddwyd canfyddiadau'r panel ac adborth gan uwch swyddogion i nifer o swyddogion .

5.0 Meysydd i'w gwella a themâu sy'n codi dro ar ôl tro

Nodwyd y meysydd canlynol i'w gwella yn ystod yr adolygiad o achosion oedolion fel pryderon a oedd yn codi dro ar ôl tro a meysydd yr oedd angen gweithredu arnynt a'u gwella.

- Drwy gydol yr achosion oedolion nododd y panel, lle nodwyd trosedd a waethygyd gan hiliaeth, nad oedd awdurdodiad gan arolygydd neu swyddog rheng uwch yn yr adroddiadau.
- Nododd y panel bryderon ar ôl sylwi bod cyhuddiadau a waethygyd gan hiliaeth yn cael eu gollwng yn hytrach na chael eu nodi nad oedd angen unrhyw gamau pellach. Nododd y panel hefyd fod y cyhuddiadau'n cael eu gollwng o ganlyniad i'r sawl a ddrwgdybir yn gwadu'r honiad. Cytunodd y panel fod hwn yn rheswm annerbyniol dros ollwng cyhuddiad o drosedd. Awgrymodd y panel fod angen hyfforddiant pellach i addysgu swyddogion am sut i gofnodi trosedd a waethygyd gan hiliaeth.
- Roedd nifer o achosion a adolygyd yn cynnwys rhai sylwadau amhriodol yn y cofnod cofnodi digwyddiadau. Pwysleisiodd y panel bwysigrwydd sicrhau bod yr holl fanylion mewn unrhyw adroddiad gan yr heddlu yn broffesiynol.
- Nododd y panel yr angen i atgoffa'r holl staff o bwysigrwydd cadw at y polisi datrysiad y tu allan i'r llys a sicrhau bod yr holl fanylion perthnasol yn cael eu cofnodi a'u cynnwys yn yr adroddiadau.

Cam gweithredu 1:

Darparu cylchlythyr, hyfforddiant priodol ac adborth i Heddlu Dyfed-Powys ar y pryderon isod:

- Bod angen awdurdodiad gan arolygydd ar gyfer troseddau a waethygydd gan hiliaeth.
- Hyfforddiant ar sut i gofnodi a gollwng cyhuddiadau'n ymwneud â throseddau a waethygydd gan hiliaeth yn gywir.
- Polisi a rhestr wirio datrysiad y tu allan i'r llys i'w dilyn.
- Sylwadau amhriodol yn cael eu cofnodi mewn adroddiadau.
- Cyhoeddi Gwarediadau Cyfiawnder Adferol Ieuencid
- Dull cyson o gyhoeddi datrysiad y tu allan i'r llys ar draws Dyfed Powys

6.0 Ystyried Achosion Oedolion

O'r saith achos oedolion, deliwyd â phob un ohonynt gan Ddatrysiad Cymunedol Oedolion.

Asesiad yr aelodau	Nifer yr achosion
Priodol	2
Priodol gyda pheth amheuaeth	4
Amhriodol	1

Manylir ar sylwadau aelodau'r panel isod.

Achos 1

Daeth y panel i'r casgliad, er eu bod yn cytuno bod y datrysiad y tu allan i'r llys yn briodol, roedd ganddynt bryderon ynghylch y cyswllt rhwng y swyddogion a'r dioddefwyr. Eglurwyd bod y dioddefwr cyntaf wedi cael ymateb amserol gan y swyddogion, ond nododd y panel y gellid bod wedi gwneud gwelliannau o ran amseroldeb cysylltu â'r ail ddioddefwr.

Asesiad y panel: Priodol gyda pheth amheuaeth

Achos 2

Roedd y panel yn cydnabod bod y dioddefwr yn cefnogi cyhoeddi'r datrysiad cymunedol oedolion a bod llythyr ymddiheuro wedi'i ysgrifennu. Drwy gydol yr achos nododd y panel feysydd y gellid bod wedi'u gwella, h.y. y rhesymeg dros gyhoeddi datrysiad cymunedol oedolion, tystiolaeth y siaradwyd â'r dioddefwr a bod yr wybodaeth gywir wedi'i chofnodi. Nododd y panel hefyd fod swyddog wedi gwneud rhai sylwadau ansensitif yn yr adroddiad.

Asesiad y panel: Priodol gyda pheth amheuaeth**Achos 3**

Nododd y panel fod y dioddefwr yn cefnogi cyhoeddi'r datrysiad cymunedol oedolion, a bod llythyr ymddiheuro wedi'i anfon. Daethpwyd i'r casgliad bod yr heddlu wedi gweithredu'n rhesymol ar ôl canfod y sawl a ddrwgdybir. Ar y sail hon cytunodd y panel fod y datrysiad y tu allan i'r llys a gyhoeddwyd yn briodol.

Asesiad y panel: Priodol**Achos 4**

Yn ystod y cyfarfod cydnabu'r panel nad oedd y dioddefwr yn gefnogol i ymchwiliad gan yr heddlu, felly roedd datrysiad y tu allan i'r llys yn ganlyniad priodol. Fodd bynnag, nodwyd bod angen gwelliannau o ran deall digwyddiadau a waethygir gan hiliaeth a sut i'w cofnodi'n gywir.

Asesiad y panel: Priodol gyda pheth amheuaeth**Achos 5**

Nododd y panel fod diffyg ymgysylltu â dioddefwr gan fod yr holl ohebiaeth yn cael ei wneud trwy fam y dioddefwr. Ni allai'r panel nodi a ymgynghorwyd â'r dioddefwr cyn cyhoeddi'r datrysiad y tu allan i'r llys ac a oedd y sawl a ddrwgdybir wedi cyfaddef i'r drosedd. Ar y sail hon y penderfynodd y panel fod datrysiad y tu allan i'r llys wedi'i gyhoeddi'n amhriodol.

Cam gweithredu 2:

Canfyddiadau'r panel i'w darparu fel adborth i'r swyddog(ion)

Asesiad y panel: Amhriodol

Achos 6

Nododd y panel fod y rhingyll wedi darparu sail resymegol fanwl yn y cofnod ynghylch pam y cyhoeddwyd datrysiad y tu allan i'r llys a bod y dioddefwr yn cefnogi'r penderfyniad. Fodd bynnag, mynegwyd pryderon ynghylch y penderfyniad amhriodol i ollwng y drosedd a waethygyd gan hiliaeth.

Asesiad y panel: Priodol gyda pheth amheuaeth

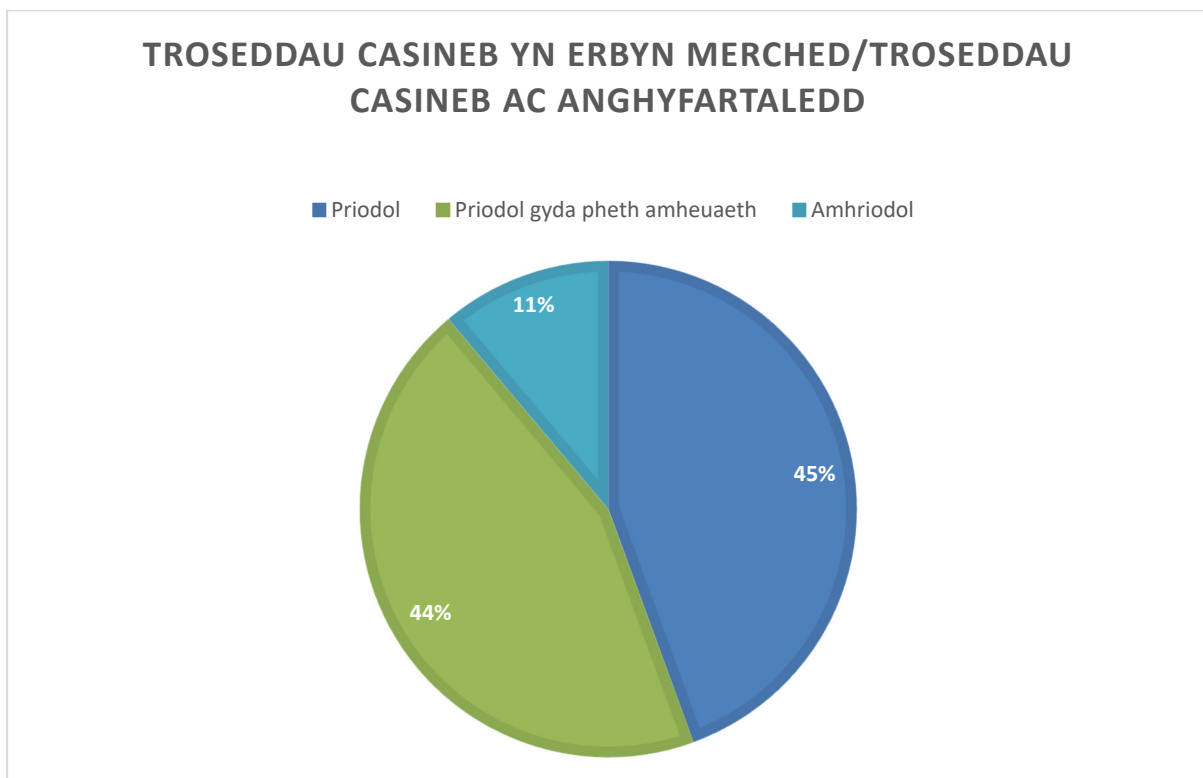
Achos 7

Cydnabuwyd bod camau cadarnhaol wedi'u cymryd i amddiffyn y dioddefwr trwy ddarparu cyngor diogelu a chafwyd ymateb amserol. Nododd y panel hefyd y cyhoeddwyd ymddiheuriad llafar ac ysgrifenedig i'r dioddefwr ac felly penderfynodd fod y datrysiad y tu allan i'r llys a gyhoeddwyd yn briodol.

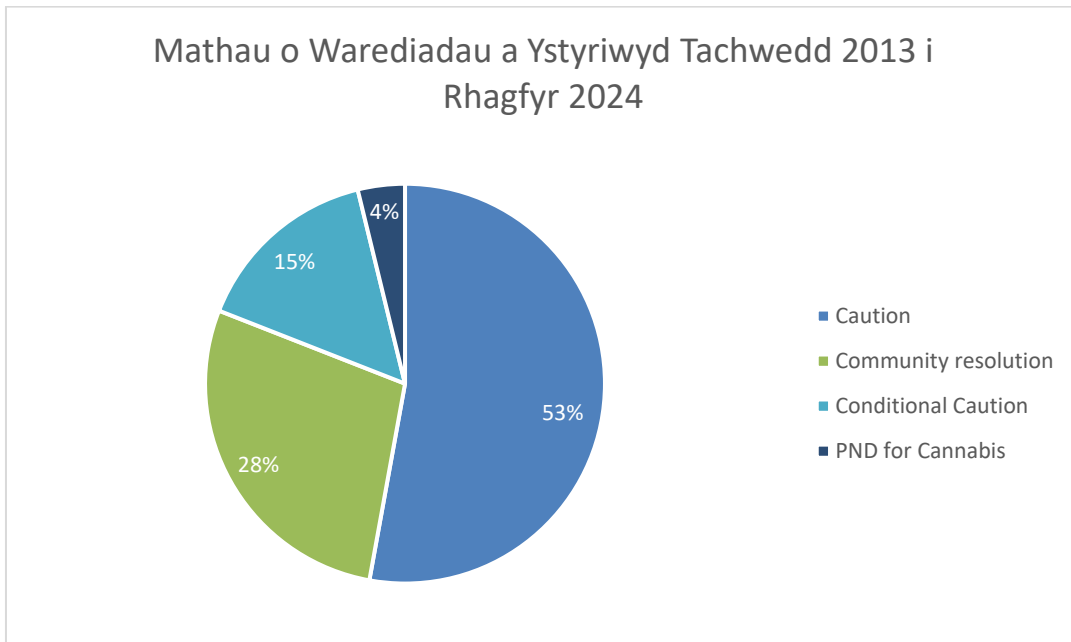
Asesiad y panel: Priodol

7.0 Asesiadau'r panel hyd yma

Mae'r siart isod yn dangos asesiad y panel o achosion oedolion o droseddau casineb yn erbyn merched/troseddau casineb ac anghyfartaledd a ystyriwyd yn y cyfarfod diweddaraf:

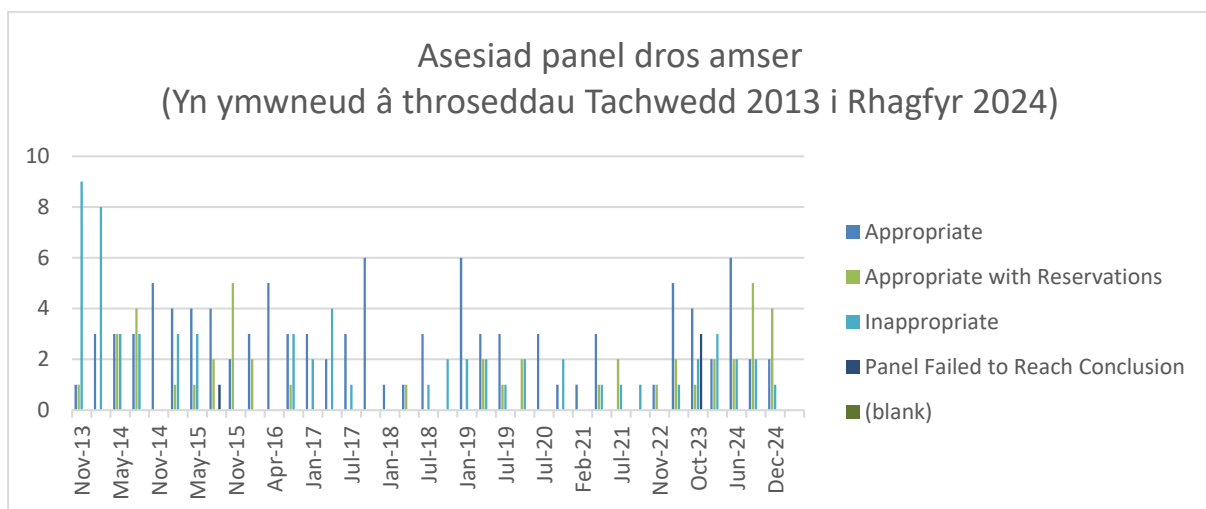


Ers mis Tachwedd 2013 mae'r panel wedi ystyried amrywiaeth o warediadau, fel y dangosir yn y graff isod.



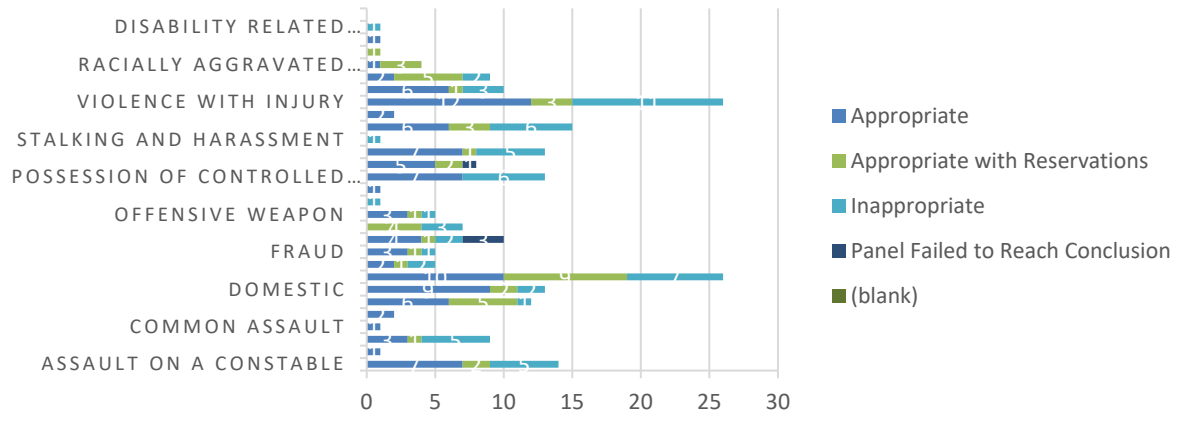
O'r 216 o achosion oedolion a archwiliwyd rhwng Tachwedd 2013 a Rhagfyr 2024, aseswyd bod 47% yn briodol, 30% yn amhriodol, 21% yn briodol gyda pheth amheuan a methodd y panel â dod i gasgliad mewn 2% o achosion.

Gellir gweld y newid yn y casgliadau y daethpwyd iddynt dros amser yn y graff isod:



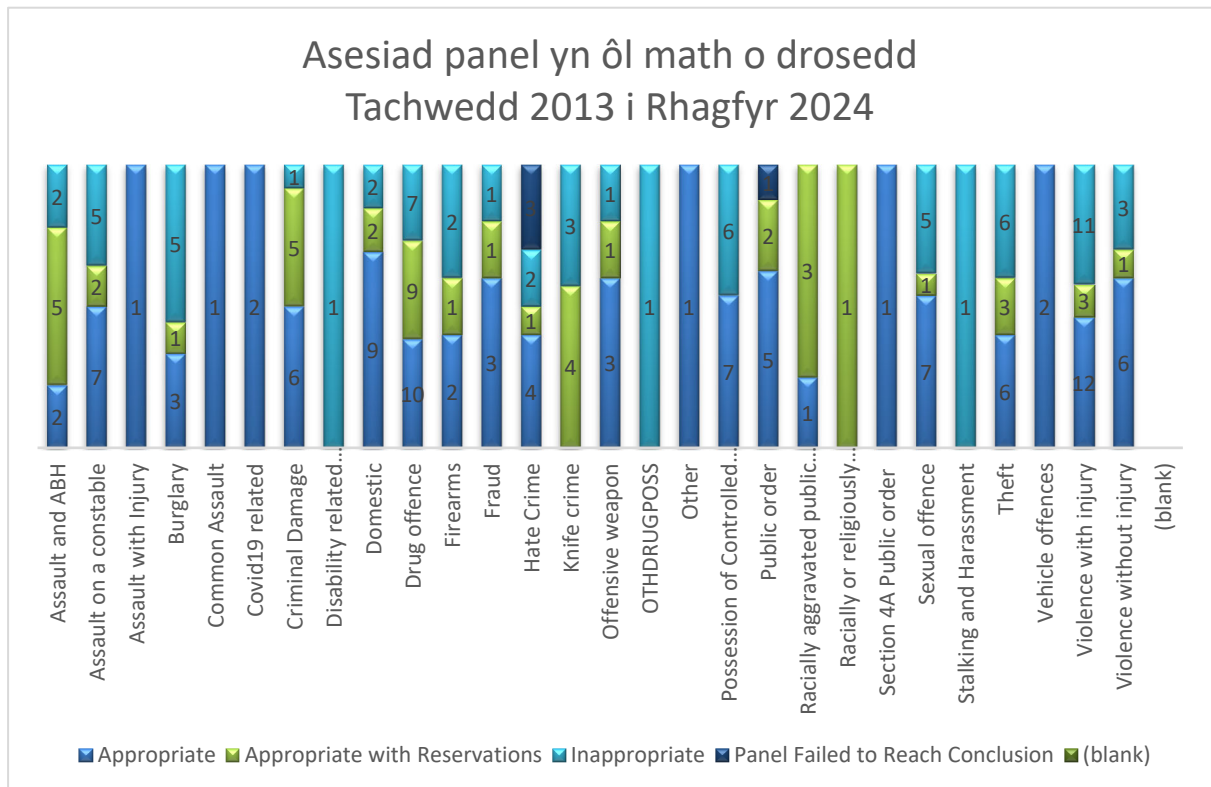
Mae'r graff isod yn dangos y dadansoddiad yn ôl math o drosedd fel canran o'r achosion a ystyriwyd rhwng Tachwedd 2013 a Rhagfyr 2024.

ASESIAD PANEL YN ÔL MATH O DROSEDD (NIFER) TACHWEDD 2013 I RHAGFYR 2024



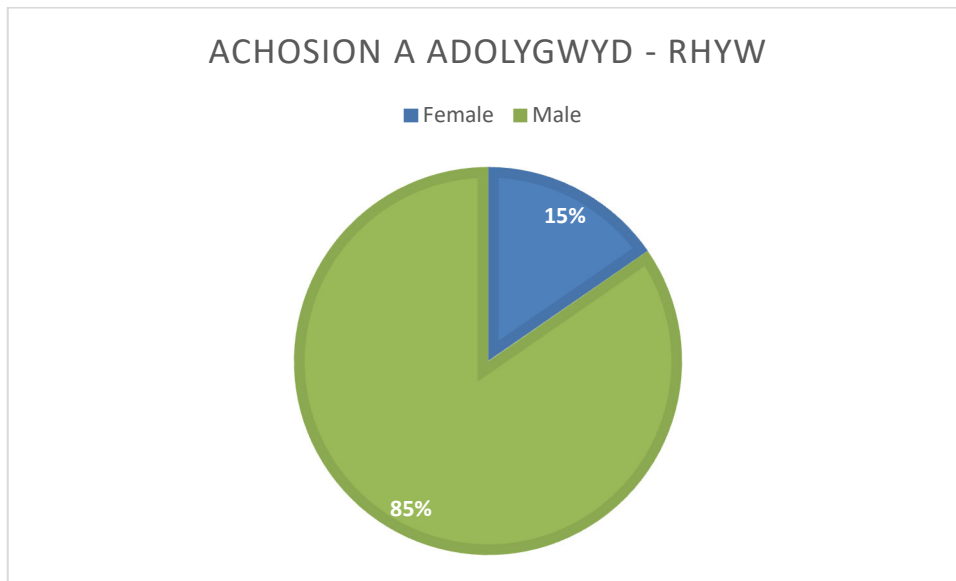
Mae'r graff canlynol yn dangos nifer gwirioneddol yr achosion a aseswyd o fewn pob math o drosedd, a barn y panel o ganlyniad yn eu cyfarfodydd rhwng Tachwedd 2013 a Rhagfyr 2024.

Aseiad panel yn ôl math o drosedd Tachwedd 2013 i Rhagfyr 2024



8.0 Ethnigrwydd a rhywedd

Mae'r siart canlynol yn dangos dadansoddiad o'r achosion a adolygwyd yn y cyfarfod hwn o ran rhywedd:



Mae'r tabl canlynol yn dangos dadansoddiad o'r achosion a adolygwyd yn y cyfarfod hwn o ran ethnigrwydd.

Ethnigrwydd a nodwyd	Hunanasesiad y sawl a ddrwgdybir	Asesiad y swyddog
Gwyn Prydeinig	5	0
Gwyn – Gogledd Ewrop	0	6
Gwyn – Gwyddelig	1	0
Gwyn – Sipsiwn neu Deithiwr Gwyddelig	0	0
Anhysbys	1	1

Yn un o'r achosion a adolygwyd, ni chofnodwyd ethnigrwydd. Ni nodwyd unrhyw faterion cydraddoldeb o ran hil na rhywedd fel rhan o adolygiad y panel.

9.0 Ffocws y panel yn y dyfodol

Yn dilyn trafodaeth, penderfynodd y panel yr hoffent ganolbwyntio ar gyhuddiadau **XXX** yn y cyfarfod nesaf.

10.0 Camau gweithredu

Dyddiad y cyfarfod	Rhif y cam gweithredu	Crynodeb	Unigolyn cyfrifol
11 Rhagfyr 2023	OOCR-153	<p>Darparu cylchlythyr, hyfforddiant priodol ac adborth i Heddlu Dyfed-Powys ar y pryderon isod:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bod angen awdurdodiad gan arolygydd ar gyfer troseddau a waethygydd gan hiliaeth. • Hyfforddiant ar sut i gofnodi a gollwng cyhuddiadau'n ymwneud â throseddau a waethygydd gan hiliaeth yn gywir. • Polisi a rhestr wirio datrysiad y tu allan i'r llys i'w dilyn. • Sylwadau amhriodol yn cael eu cofnodi mewn adroddiadau. • Cyhoeddi Gwarediadau Cyfiawnder Adferol Ieuenctid • Dull cyson o gyhoeddi datrysiad y tu allan i'r llys ar draws Dyfed Powys 	Prif Arolygydd Jenna Jones / Judith Jenkins a Tanya Davies
11 Rhagfyr 2024	OOCR - 154	Canfyddiadau'r panel ar gyfer achos oedolyn 5 i'w darparu fel adborth i'r swyddog(ion)	Prif Arolygydd Matthew Price